

PATVIRTINTA
Anykščių Jono Biliūno gimnazijos
direktorius 2020 m. lapkričio 27 d.
įsakymu Nr. V-31

ANYKŠČIŲ JONO BILIŪNO GIMNAZIJOS MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu, priimtu Lietuvos Respublikos Seimo 1996 m. rugsėjo 25 d. Nr. I-1553; Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai”, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21d. įsakymu Nr. V-966/V-672 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro parengtomis metodinėmis rekomendacijomis (Žygtienė M. „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“. Metodinės rekomendacijos). Vilnius; 2015. Prieinama per: <http://www.ulac.lt/uploads/downloads/Pedikulioze%20WEB.pdf>.

2. Aprašas reglamentuoja mokinių apžiūrą dėl asmens higienos ir užkrečiamųjų ligų profilaktinių priemonių vykdymą gimnazijoje.

3. Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos priežiūrą ir atliekančio mokinių asmens higienos apžiūrą gimnazijoje, kvalifikacinius reikalavimus reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. V-1473 „Dėl visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Asmens higiena – atskira higienos dalis, kuri tiria kūno, drabužių, avalynės priežiūrą, buitines bei aplinkos sąlygas ir nustato normas bei taisykles, atitinkančias asmens amžiaus anatomines-fiziologines savybes, padedančias išsaugoti sveikatą ir sudaryti higieninio elgesio įpročius.

4.2. Pedikuliozė (utėlėtumas) – tai užsikrėtimas utėlėmis. Pedikuliozės sukėlėjai: galvinė utėlė, parazituoianti žmogaus galvos plaukuose, drabužinė utėlė, parazituoianti žmogaus drabužiuose. Visų rūšių utėlės maitinasi žmogaus krauju, sudeda kiaušinius (glindas), kuriuos prikljuoja prie plauko arti odos. Utėlės nešokinėja, bet greitai ropoja.

4.3. Niežai – odos liga, kurią sukelia smulkios niežinės erkės. Užsikrečia žmogus nuo žmogaus glaudaus kontakto metu bei naudodamasis sergančiojo asmeninėmis kūno priežiūros priemonėmis. Ligai būdingas intensyvus niežėjimas.

II. MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS EIGA

5. Mokinių apžiūra dėl asmens higienos atliekama turint išankstinį tėvų sutikimą, leidžiantį atlikti vaiko apžiūrą dėl jo asmens higienos, pedikuliozės ir niežų. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai), pasirašydami Mokymosi sutartį, išsako savo sutikimą gimnazijoje vykdyti vaikų asmens higienos ir švaros patikrinimo procedūras.

6. Patikrinimas dėl užsikrėtimo utelėmis atliekamas po vasaros ir žiemos mokinių atostogų bei pagal epidemiologinį poreikį. Patikrinimas dėl užsikrėtimo niežais atliekamas pagal epidemiologinį poreikį.

7. Patikrinimą atlieka visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą gimnazijoje, jo darbo gimnazijoje laiku.

8. Prieš kiekvieną patikrinimą mokiniai informuojami apie tai, kaip bus atliekama patikra.

9. Patikrinimas atliekamas atskiroje patalpoje, individualiai apžiūrint kiekvieną mokinį. Patalpoje turi būti muilo ir vandens (pvz.: sveikatos kabinete). Atliekant patikrinimą turi būti laikomasi etikos principų.

10. Nustaćius užsikrėtimo utelėmis atvejį (radus glindų ar utėlių) ar įtarus niežus, visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą gimnazijoje, telefonu informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

11. Pokalbis su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) turi būti konfidencialus, siekiant apsaugoti mokinį nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ar kitų neigiamų pasekmių. Tėvams (globėjams, rūpintojams) suteikiama visa reikiama informacija apie utėlių ar niežų naikinimo būdus.

12. Mokinį, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, tėvams (globėjams, rūpintojams) rekomenduojama tuojau pat pasiimti iš gimnazijos. Jei tėvai neturi galimybės tuojau pat pasiimti mokinio iš gimnazijos, jis neturi būti atskiriamas nuo kitų mokinių ir gali likti gimnazijoje iki dienos pabaigos.

13. Apie tai, kad gimnazijoje nustatytas užsikrėtimo utelėmis atvejis (rasta glindų ar utėlių) ar įtariami niežai, informuojama gimnazijos administracija ir bendruomenė, nenurodant konkretaus vaiko vardo ar pavardės.

14. Gimnazijoje nustaćius užsikrėtimo utelėmis atvejį (radus glindų ar utėlių) ar įtarus niežus, visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą gimnazijoje, gimnazijos el. paštu rekomenduoja visiems tėvams patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo pedikulioze, niežais. Kartu nusiunčiamą informacinę medžiagą.

15. Mokinys į gimnaziją gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydyta pedikuliozė ar niežai. Kad mokinys yra sveikas, žodžiu patvirtina tėvai (globėjai, rūpintojai). Gimnazija gali pareikalauti iš tėvų (globėjų, rūpintojų) raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai (globėjai, rūpintojai) nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėtas ir baigtas gydymas nuo pedikuliozės ar niežų.

16. Neigiamai įvertinus mokinio asmens higieną, t. y. pastebėjus nešvarias ausis, panages, rankas, drabužius ar pajutus nemalonų kvapą, visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą gimnazijoje, individualiai kalbasi su mokiniu, bei informuoja apie netinkamą mokinio higieną jo tėvus (globėjus) telefonu.

17. Į gimnaziją vaikams draudžiama eiti apžiūros metu nustaćius pedikuliozę ar niežų atvejus, kai:

17.1. tėvai atsisako naudoti pedikuliozės ar niežų naikinimo priemones;

17.2. nesilaiko visuomenės sveikatos priežiūros specialisto ir/ar gimnazijos administracijos reikalavimų, kuriais siekiama užkirsti kelią ligų plitimo rizikai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Aprašo vykdymą pagal savo kompetenciją kontroliuoja gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

19. Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą gimnazijoje, funkcijų įgyvendinimą, pagal savo kompetenciją, kontroliuoja visuomenės sveikatos biuro direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

20. Gimnazijos vadovas turi užtikrinti galimybę visuomenės sveikatos specialistui, vykdančiam sveikatos priežiūrą gimnazijoje, atlikti patikrinimą sutartu laiku, sudarant sąlygas tikrinimą vykdyti konfidencialiai, t. y. atskiroje patalpoje.

21. Gimnazijos direktorius supažindina su šiuo Aprašu visus pedagogus.
